

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка фізичного виховання і спорту

Освітня програма «Середня освіта (фізична культура)»

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 014 Середня освіта (фізична культура)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики фізичної культури і
спорту

Протокол № 1 від “30” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка фізичного виховання і спорту
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач (-і)	Ткачівська Інна Михайлівна
Контактний телефон викладача	0958308425
Е-mail викладача	inna.tkachivska@gmail.com
Формат дисципліни	Лекційні, семінарські заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	середя 12.30
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна призначена для студентів третього курсу спеціальності 014 Середня освіта (фізична культура) та спрямована на формування у них правильного визначення змісту і методів педагогічного процесу, адекватного сприйняття особливості окремих учнів і колективу спортсменів, раціонально організувати їх навчальну або тренувальну діяльність, правильно організувати фахівцю свою професійну діяльність, враховуючи свої сильні і слабкі сторони, знаходити оптимальні шляхи встановлення взаєморозуміння з учнями (юними спортсменами); адаптувати педагогічні знання конкретно до діяльності вчителя фізичної культури, тренера, керівника спортивних секцій.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Формувати у студентів уявлення, вміння та навички щодо використання основ педагогічних знань з методології педагогіки, закономірностей педагогічних явищ, морального та психічного розвитку учнів, з методики формування навчальних колективів та команд в навчальному процесі з фізичної культури школярів; сприяти формуванню світогляду у майбутніх фахівців, їх особистісному росту; формування творчого підходу до своєї професії у студентів факультету фізичного виховання та спорту; формувати у студентів вміння аналізувати педагогічні ситуації; перейматися внутрішнім світом учнів; формувати потребу в неперервному педагогічному самовдосконаленні, створювати реальне уявлення про суперечності, проблеми, труднощі, з якими пов'язана праця вчителя, ознайомити з шляхами виходу з професійних ситуацій.</p>	
4. Компетентності	
<p>ЗК-1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК-2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК-3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК-4. Здатність до організаційної роботи, взаємодії в колективі, вміння враховувати психоемоційні особливості окремих осіб, зокрема, та колективу, загалом; ЗК-5. Здатність працювати в команді, виконувати роботу в групі під керівництвом лідера, мати навички, що демонструють здатність до врахування вимог трудової дисципліни і інтересів колективу; ЗК-6. Здатність спілкуватися (першою) рідною мовою, правильно і логічно будувати своє усне й писемне мовлення; ЗК-8. Здатність здійснювати аналіз й осмислення загальнонаукової та професійно орієнтованої літератури, у тому числі іноземної; ЗК-9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 11. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.</p>	

ЗК-12. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ФК-1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури, відповідно до вимог стандарту середньої освіти.

ФК-2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.

ФК-3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичної культури

ФК-4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання.

ФК-5. Здатність до володіння педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і самостійної розробки методик і технологій для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ФК-10. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.

ФК-13. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.

ФК-15. Здатність здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, у т.ч. за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку

ФК-19. Здатність до безперервного професійного розвитку.

5. Результати навчання

ПРН-1. Знає законодавчу базу щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування повної загальної середньої освіти в Україні; законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку; сфери фізичної культури.

ПРН-2. Знає та розуміє основні положення фізіології, біомеханіки, морфології, психології, біохімії для розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок людей різних вікових груп; закони і принципи навчання рухових умінь і навичок.

ПРН-6. Розуміє значення та зміст обраної професії; основних концепцій та базових понять у фізичній культурі.

ПРН-7. Знає стилі та форми українського ділового мовлення; української лексики ділових паперів відповідно до професійної діяльності.

ПРН-12. Здійснювати пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел, вчитися і оволодівати сучасними знаннями для їх подальшої реалізації в практиці; застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності

ПРН-18. Володіє актуальними технологіями педагогічного контролю і корекції, засобами і методами управління станом людини.

ПРН-22. Вміти планувати фізичне навантаження відповідно до вікових, статевих, морфофункціональних та психологічних особливостей людини і рівня її підготовленості.

ПРН-24. Здатність спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН-25. Здатність засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН-26. Бути здатним до дотримання етичних норм, формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками.

ПРН-27. Організувати співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).

ПРН-28. Розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та

<p>мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.</p>					
6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекційні заняття			12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			18		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
V	014 Середня освіта (фізична культура)	3		Н	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Основні поняття та складові педагогіки фізичної культури	Лекції	1-8	12		Згідно розкладу
	Практичні заняття		18		
	Самостійна робота		60		
Тема 1. Вступ у педагогіку фізичної культури	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,5, 7,8	Предмет педагогіки фізичної культури. Наукові основи та джерела педагогіки спорту. Основні поняття спорту як педагогічного явища. Фізична культура – основа здорового способу життя школярів.	5 балів	Згідно розкладу
			2		
			4	10	
Тема 2. Формування моральності учнів під час занять фізичною культурою	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,3,5,6, 7,8	Умови формування моральності учнів. Етапи формування моральної поведінки. Формування моральних якостей учнів. Недисциплінованість учнів та її причини. Способи виховання дисциплінованості і виправлення недисциплінованості учнів. Виховання важких підлітків під час занять фізичною культурою.	5 балів	Згідно розкладу

	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		2 4 10		
Тема 3. Трудове виховання учнів на заняттях фізичною культурою	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,4,6,7, 8	Підготовка учнів до праці на заняттях фізичною культурою. Самовизначення учнів і вибір професії. Профорієнтаційна робота вчителя фізичної культури.	5 балів	Згідно розкладу
Тема 4. Навчання на заняттях спортом	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,3,6,7 8	Навчання спортивній техніці. Навчання знанням на заняттях спортом. Навчання спортивній тактиці.	5 балів	Згідно розкладу
Тема 5. Керування фізичним розвитком та забезпечення фізичної підготовленості	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,6,7, 8,9	Фізичний розвиток та його показники. Забезпечення фізичної підготовленості. Педагогічні аспекти розвитку рухових якостей.	5 балів	Згідно розкладу
Тема 6. Виховання на заняттях спортом, планування та побудова спортивно- педагогічного процесу.		1,5,6,7, 8	Вплив спорту на всебічний розвиток людини. Вплив спорту на формування моральних якостей. Вплив спорту на інтелектуальний розвиток. Технологія керування спортивною підготовкою. Визначення індивідуальних особливостей і можливостей спортсменів. Встановлення мети та моделювання підготовленості в спорті. Основні засоби контролю та обліку.	5 балів	Згідно розкладу

	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		2 4 10		
Контрольна робота	Практичні заняття Самостійна робота	1,4,	Завдання тем 1-6 2 2	5 балів	Згідно розкладу

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Система оцінювання знань студентів з кожної навчальної дисципліни включає поточний, модульний та семестровий контролю знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» — 5, «добре» — 4, «задовільно» — 3, «незадовільно» — 2), отримані студентами, виставляються в академічних журналах.</p> <p>Модульний контроль проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни — змістового модуля.</p> <p>Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. Форми модульного контролю та система оцінювання рівня знань та вмінь студентів визначаються кафедрою та відображаються у робочій навчальній програмі дисципліни. Кількість балів за кожний модуль (оцінка контролю у балах) визначаються кафедрою.</p> <p>Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі екзамену. Екзамен — форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Форма проведення екзамену може бути письмова, письмово-усна, у формі тестових екзаменаційних завдань. Зміст екзаменаційних завдань та критерії оцінювання встановлюються кафедрою.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання рефератів, опрацювання творчих завдань, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.</p> <p>Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).</p>
Семінарські заняття	<p>Відповідь студента на практичному занятті оцінюється за 4-бальною системою:</p> <p><i>5 балів</i> – Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи професійно-спортивну термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальної дисципліни, її</p>

	<p>мету та завдання. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у всіх видах психолого-педагогічного аналізу діяльності вчителя фізичної культури. Може визначити психологічні особливості учні молодших, середніх та старших класів при проведенні уроків фізичної культури.</p> <p><i>4 бали</i> – Студент має міцні ґрунтовні знання, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності в формулюванні, незначні помилки в наведених прикладах щодо моделювання психолого-педагогічних ситуацій уроку фізичної культури. Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички в психологічному аналізі уроків фізичної культури з учнями та спортсменами різних вікових груп, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.</p> <p><i>3 бали</i> – Студент знає основні теми курсу, має уявлення про структуру діяльності учителя фізичної культури та керівника спортивної секції, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.</p> <p><i>2 бали</i> – Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змоги оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Допуск до іспиту становить мінімум 25 балів, максимум 50 балів; бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.</p>
<p>8. Політика курсу</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини. – У випадку пропуску 5 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (екзамену), або його/її підсумкова оцінка буде знижена; – Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю; – Студент має брати активну участь на практичних заняттях; – Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях; – Студент на свій вибір має зробити переклад 5 різножанрових текстів, що виноситься на індивідуальну роботу; – Студент може відпрацювати будь-яке пропущене заняття чи вид контролю; – Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань. – У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримає «0» балів. – Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету; – Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО. 	
<p>9. Рекомендована література</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Безверхня Г.В. Педагогіка фізичного виховання: методичні рекомендації (для вчителів фізичної культури) Умань, 2013. 72с. 2. Данилко М. Упровадження педагогічних технологій фізичного виховання і спорту щодо 	

методологічних основ формування готовності майбутнього вчителя фізичної культури. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я в сучасному суспільстві*: збірник наукових праць, 2011. № 2 (14). С. 26-31. Ковальчук Г.П., Присакар В.В. Педагогіка фізичної культури: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2012. 424 с.

3. Эмоционально-волевая подготовка спортсменов /Агишева Н.К., Алексеев А.В., Виш И.М. и др.; Под ред. А.Т. Филатова.- К.: Здоровье, 1982.- 296 с.

4. Концепція фізичного виховання в системі освіти України.-К.://Фізичне виховання в школі,1998.-№2. С. 2-7.

5. Крук М. Особливості фізичного виховання дітей та підлітків у педагогічній діяльності А. Макаренка. *Витоки педагогічної майстерності*. Серія: Педагогічні науки, 2013. Випуск 11. С. 183-186.

6. Презлята Г., Ткачівська І., Випасняк І. Педагогічна майстерність учителя фізичної культури: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2014. 351 с.

7. Педагогіка спорту /Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А.- К.: Здоров'я, 1986.- 208 с.

8. Шалар О.Г. Практикум з педагогіки фізичного виховання: навчально-методичний посібник. Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2015. 142 с.

▪ **INTERNET – ресурси (Основні Web-сторінки в INTERNET).**

1. www.sportscience.org.

2. www.tmfv.com.ua.

3. www.nbu.gov.ua.

Викладач: І.М. Ткачівська